

Hoorn zeer tevreden over proef met biologisch bestrijdingsmiddel

Het wachten is nu nog op de toelating en dan wordt het middel zonder meer ingezet

De firma Eco Protecta uit Sexbierum werkt aan de ontwikkeling van een nieuw biologisch onkruidbestrijdingsmiddel voor onder meer op verhardingen. Praktijkproeven in de gemeente Hoorn hebben aangetoond dat met selectieve toepassing aan de beeldkwaliteitseisen kon worden voldaan. 'Je moet als gemeente een balans zoeken tussen kosten en schadelijkheid voor het milieu,' vindt Marcel van Kampen, werkvoorbereider en toezichthouder bij het bureau Groen en Reiniging van de gemeente Hoorn.

Auteur: Sylvia de Witt

De gemeente Hoorn gebruikt, zoals vele andere gemeenten, al jaren het middel Roundup ter bestrijding van het onkruid in de openbare ruimte. De afgelopen jaren specialiseerde deze gemeente zich er echter steeds meer in om zo weinig mogelijk werkzame stof op de verharding te krijgen. 'Ook volgen wij de technische ontwikkelingen van de selectieve spuitmachines op de voet,' vertelt Marcel van Kampen. 'Dus iedere keer als er een verbetering had plaatsgevonden van de spuittechniek, eisten wij van de aannemer dat hij deze nieuwste ontwikkeling ook ging toepassen in onze gemeente, met als resultaat dat wij dan ook zo min mogelijk glyfosaat zouden gebruiken. Wij zagen natuurlijk ook dat er een eind zou gaan komen aan het gebruik van glyfosaat, omdat er in den lande steeds meer weerzin kwam tegen het gebruik van dit middel in de openbare ruimte. Het brengt immers ons drinkwater in gevaar.'

De hoeveelheid glyfosaat die wij in Nederland in het oppervlaktewater c.q. drinkwater terugvinden, neemt inmiddels gelukkig wel wat af, maar nog niet genoeg, vond ook Van Kampen, dus er moest wat meer gebeuren. 'En als overheid moeten wij toch het goede voorbeeld geven aan de rest. Wij hebben ervaring met niet-chemische middelen, maar die zijn vrij prijzig in de toepassing. Je moet toch altijd kiezen tussen geld en schadelijkheid en daardoor bleven we toch min of meer hangen op het gebruik van chemische middelen.'

Hoe schoner, des te minder klachten

In 2011 kwam de gemeente Hoorn in contact met Eco Protecta. Dit biotechnologische bedrijf uit het Friese Sexbierum kwam met de vraag of Hoorn mee wilde doen met een proef met het biologische middel Square Down. Eco Protecta had daarmee op kleine schaal al wel proeven

gedaan, maar wilde nu ook op grotere schaal het effect ervan meten op het onkruid in de verharding. Als eigenaar van de openbare ruimte vroeg Hoorn daarop toestemming aan het CTGB om als proef te mogen spuiten met dit middel.

Van Kampen: 'Vanuit de gemeente kijken we naar beeld en beleving. Hoe schoon beleeft een bewoner zijn directe woonomgeving? Hoe schoner, des te minder klachten. Als we bijna geen klachten hebben, dan doen we het als gemeente goed.'

Er werden proeven met het middel Square down gedaan in de wijken Hoorn-Noord en Venenlaankwartier en de bewoners waren er zeker niet ontevreden over. Voor de gemeente Hoorn was daarmee de proef geslaagd, want hiermee was immers ook het kwaliteitsniveau gehaald. Van Kampen: 'Verhoudingsgewijs is Square Down iets duurder dan Roundup, maar het staat absoluut niet in verhouding tot de

prijzen die we moeten gaan betalen voor niet-chemische bestrijdingsmiddelen als borstelen, branden, hete lucht et cetera. Daar moet je meer handelingen voor verrichten, dus zijn er automatisch meer kosten aan verbonden. Uiteindelijk zijn we er ontzettend blij mee.'

De juiste dosis op het juiste moment

Als Roundup wordt toegepast op de verharding, dan duurt het even voordat het zijn werking heeft, maar uiteindelijk gaat het plantje toch dood. Bij het biologische middel Square Down duurt het ook even, maar hangt het natuurlijk

ook af van de dosis hoelang het plantje erover doet om dood te gaan.

'Op het moment dat de dosis onvoldoende is en je in het groeiseizoen zit, zie je dat de kop van het plantje doodgaat, maar de rest nog niet. In de maanden mei en juni spuit je en als je dan vijf weken verder bent, zie je dat het plantje, als het onvoldoende geraakt is met het middel, gaat hergroeien. Het is dus heel erg belangrijk dat je met de juiste dosis op het juiste moment spuit. Bij Roundup praat je over één à twee procent en bij Square Down gebruik je iets meer middel, twee à drie procent, maar daarentegen heeft Square Down veel minder schadelijke effecten voor de waterkwaliteit.'

'Het is heel erg belangrijk dat je met de juiste dosis op het juiste moment spuit'

Hoorn zou dit middel graag gaan gebruiken, alleen is hiervoor nog toestemming nodig. Eco Protecta is hierover in gesprek met het CTGB. Kijkende naar de toekomst gelooft Van Kampen in een combinatie van een chemisch middel op basis van biologische ingrediënten en niet-chemische methodes, zoals branden, borstelen of de toepassing van heet water. 'Dan ben je weliswaar wel ietsje duurder uit, maar het uiteindelijke doel

Situatie voor bespuiting.

Situatie na 5 weken.

Marcel van Kampen

is dat je daarmee een balans zoekt tussen kosten en schadelijkheid voor het milieu. Het gaat tenslotte ook om onze gezondheid. Het alleen toepassen van middelen met glyfosaat is een doodlopend spoor. Er wordt van ons verlangd om creatiever om te gaan met de middelen die we hebben en dat we niet alleen maar op basis van kosten beslissingen nemen.'

Met minimale middelen maximaal resultaat

Gemeenten zullen nu sowieso toch meer naar alternatieve middelen moeten gaan kijken. 'Inderdaad, ons college heeft dan te maken met de meerkosten die daarmee gemoed zijn. Die zijn soms wel een factor vier duurder dan alleen het toepassen van chemische middelen. Je moet dus zoeken naar een combinatie waarbij je ook probeert dat biologische middel zo min mogelijk toe te passen. Het is heel makkelijk om te zeggen: "Roundup mag niet meer gebruikt worden, dus we gaan een biologisch middel inzetten." Je weet namelijk niet wat het effect op de lange termijn is van een biologisch middel. Dat weten we pas als we het gaan gebruiken. We hebben al een goede spuitmachine waarmee we met minimale middelen maximaal resultaat proberen te behalen, maar als je op bepaalde plekken in de stad toe kan met branden of bosmaaieren, dan creëer je het ideale evenwicht. Als je hart hebt voor je omgeving, dan streef je ernaar zo min mogelijk schade te veroorzaken. We praten niet

alleen over netheid, maar ook over functionaliteit wat betreft straatwerk, want het ligt er niet voor niets. Je moet tenslotte op een veilige manier van A naar B kunnen komen.'

De gemeente Hoorn hoopt uiteraard dat Eco Protecta toestemming krijgt om Square Down op de markt te brengen, want dan zal het zeker worden ingezet in combinatie met andere niet-chemische methodes. Maar ook die andere, niet-chemische methodes kunnen schade veroorzaken aan het milieu, vindt Van Kampen. 'In de hele discussie rondom bestrijdingsmiddelen is alleen maar eenzijdig gekeken naar de nadelige effecten van glyfosaat op de waterkwaliteit. Maar al die niet-chemische methodes, zoals het branden, bosmaaieren, borstelen et cetera, die hebben ook negatieve effecten. Namelijk op de luchtkwaliteit en de hoeveelheid fijnstof die door het toepassen van deze methodes in de lucht komt. Maar daar heeft de landelijke politiek het niet over. Je moet dus een balans zien te vinden tussen beide methodes: niet-chemische en biologische.

'We zijn blij met het middel Square Down en met het beeld dat dit geeft. Als dit middel erdoor komt, gaat de gemeente Hoorn het zeker gebruiken. Dat kunnen wij ook richting het college en onze burgers onderbouwen.'

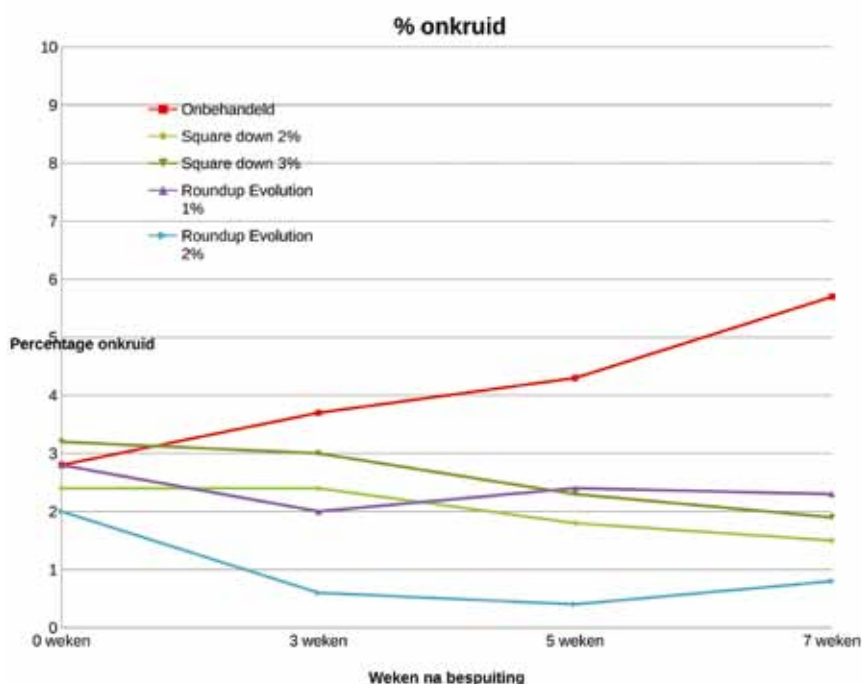
Finetunen

Square Down is nog niet op de markt, maar Eco Protecta doet er alles aan om dit voor elkaar te

krijgen en is nu al zo'n drie jaar bezig het middel te testen.

'Naast proeven bij de gemeente Hoorn zijn ook proeven geweest bij verscheidene hoveniersbedrijven in het land en ze waren stuk voor stuk te spreken over Square Down,' vertelt Eco Protecta-directeur Cok Hartman. 'Dat de proeven over zo'n lange periode worden genomen, heeft alles te maken met weersomstandigheden en temperatuurverschillen. We moeten testen hoe dit middel het doet bij 25 graden of bij 10 graden en wat de dosering dan moet zijn. We moeten alles als het ware finetunen. We zijn nu bezig om dit middel op de markt te krijgen. Dit is best nog ingewikkeld, want je hebt te maken met Europese wetgeving en daar wordt het allemaal niet makkelijker op. Als je innoveert en je werkt op een andere manier dan de traditionele, dan kom je op een wat lastiger terrein.'

Innovaties zijn altijd welkom, maar waarin onderscheidt Square Down zich dan eigenlijk ten opzichte van andere biologische middelen? Hartman is er duidelijk over: 'Dit middel zit qua dosering op hetzelfde niveau als de traditionele, chemische middelen: een twee- tot drieprocentoplossing. Dus je kunt het ook in de bestaande spuitapparatuur blijven gebruiken. Bij andere biologische middelen praat je over vijftienprocentoplossingen. Qua prijs zal Square Down misschien ietsje duurder worden dan bijvoorbeeld Roundup, maar we zitten wel ongeveer op die lijn.'

Stuur of twitter dit artikel door!
Scan of ga naar:

www.stad-en-groen.nl/artikel.asp?id=41-5101